

Ørret

Ørret har en liten beinløs finne langt bak på ryggen som heter fettfinne. All fisk som hører til laksefamilien, har fettfinne. Ørreten er en fiskeart i laksefamilien. Det vitenskapelige artsnavnet er *Salmo trutta*.

Stedet der fisk gyter (legger eggene sine) bestemmer om de er ferskvannsfisk eller saltvannsfisk. Ørret gyter både i store elver og i små bekker. Her er vannet ferskt. Ørret er derfor en ferskvannsfisk. Ørret er den vanligste ferskvannsfisken i Norge. Det finnes ikke ørret på Svalbard.

Ørret gyter om høsten. Rogna klekkes om våren.

Ørretungene vokser opp i elver eller bekker.

Når ørretungene blir 10-20 cm lange kan de vandre ut i sjøen. De som vandrer til sjøen, gjennomgår en forvandling slik at de tåler overgangen fra ferskvann til saltvann.

Ørret som vandrer til sjøen, kaller vi sjøørret. De er blanke, med mørk rygg og hvit underside og ligner mye på laks. Sjøørret finnes langs kysten av hele Norge.

Ørret som ikke vandrer til sjøen, kaller vi ofte for innlandsørret eller brunørret. Utseende varierer. Noen er ganske blanke med mørke og røde prikker på sidene. Andre kan ha brunlig farge med mørke prikker. Prikkene kan være både store og små.

Når ørreten skal gyte, får den gytedrakt. Da får den ofte en «gullbrun» farge.

En innlandsørret kan godt ha søsken som er sjøørret.

Illustrasjoner: Jan Fekjan, CC BY-SA 4.0

Røye

Røye har en liten beinløs finne langt bak på ryggen som heter fettfinne. All fisk som hører til laksefamilien, har fettfinne. Røye er en fiskeart i laksefamilien. Det vitenskapelige artsnavnet er *Salvelinus alpinus*.

Stedet der fisk gyter (legger eggene sine) bestemmer om de er ferskvannsfisk eller saltvannsfisk. Røye gyter vanligvis på stille vann i innsjøer. Her er vannet ferskt. Røye er derfor en ferskvannsfisk. Røye er den nest vanligste ferskvannsfisken i Norge. Den var den første fisken som innvandret etter istida.

Røye trives aller best i kaldt vann. Sør i landet finner vi røye ofte i dype innsjøer. Her holder vannet seg kaldt hele sommeren. Nord i landet er det kaldere. Her kan den i tillegg leve hele livet i elver. På Svalbard er røye den eneste ferskvannsfisken.

Røye gyter vanligvis om høsten. Rogna klekkes om våren. Røyeunger vokser vanligvis opp i innsjøer.

Når røya blir 12-15 cm lange kan noen vandre til sjøen. For å tåle overgangen fra ferskvann til saltvann må røya gjennomgå en forvandling. Røye som vandrer til sjøen, kaller vi sjørøye.

Røye ligner på ørret, men er lett å kjenne igjen på de lyse prikkene. Det finnes ikke sjørøye sør i landet. Grensen går nord i Trøndelag.

Røye som ikke vandrer til sjøen, kaller vi ofte for innlandsrøye. Utseende kan variere mye.

I gytetiden får særlig hannfisken en spesielt flott gytedrakt. Buken får en sterk rødfarge. Finnene på buken blir røde med hvite kanter.

En innlandsrøye kan godt ha søsken som er sjørøye.

